



Sajtó és Tájékoztatás

Az Európai Unió Bírósága
86/17. sz. SAJTÓKÖZLEMÉNY
Luxembourg, 2017. július 26.

A C-490/16. sz. A. S. kontra Republika Slovenija
és a C-646/16. sz. Khadija Jafari és Zainab Jafari ügyben hozott ítélet

Horvátország felelős azon személyek nemzetközi védelem iránti kérelmének megvizsgálásáért, akik a 2015–2016-os migrációs válság során tömegesen lépték át a határát

E személyeket ugyanis úgy kell tekinteni, mint akik a „Dublin III” rendelet értelmében véve szabálytalanul lépték át Horvátország külső határát

2016-ban egy szír állampolgár és két afgán család tagjai megfelelő vízum nélkül léptek át a Horvátország és Szerbia közötti határon. A horvát hatóságok megszervezték e személyek horvát-szlovén határig történő szállítását annak érdekében, hogy segítsenek nekik más tagállamokba a célból eljutni, hogy ott nemzetközi védelem iránti kérelmet nyújtsanak be.

A szír állampolgár ezt követően ilyen kérelmet nyújtott be Szlovéniában, míg az afgán családok tagjai ugyanezt tették Ausztriában. Mindazonáltal Szlovénia és Ausztria is úgy vélte, hogy mivel a kérelmezők a „Dublin III” rendelet¹ szerint szabálytalanul utaztak be Horvátországba, e tagállam hatóságainak kell megvizsgálniuk e személyek nemzetközi védelem iránti kérelmét.

Az érintett személyek bíróság előtt vitatják a szlovén és osztrák hatóságok határozatait, azt állítva, hogy a Horvátországba történő beutazásuk nem minősülhet szabálytalanak, és ezért a „Dublin III” rendelet értelmében a szlovén és osztrák hatóságoknak kell megvizsgálniuk kérelmüket.

E körülmények között a Vrhovno sodišče Republike Slovenije (Szlovénia legfelsőbb bírósága) et le Verwaltungsgerichtshof Wien (bécsi legfelsőbb közigazgatási bíróság, Ausztria) azt kérdezik a Bíróságtól, hogy az érintett személyek beutazása a „Dublin III” rendelet értelmében véve szabályosnak tekinthető-e, vagy sem. Ezenfelül az osztrák bíróság arra is választ kíván kapni, hogy a horvát hatóságok magatartása az e tagállam általi vízumkibocsátással egyenértékű-e.

A mai napon hozott ítéleteiben a Bíróság először is megállapítja, hogy „Dublin III” rendelet értelmében a vízum „valamely tagállam engedélye vagy határozata, amely az átutazáshoz vagy [az ezen tagállam vagy több tagállam területére történő] belépéshez szükséges”. Következésképpen egyrészt **a vízum fogalma a nemzeti közigazgatás által formálisan elfogadott jogi aktusra, nem pedig pusztán ténylegesre utal, másrészt a vízum nem tévesztendő össze a valamely tagállam területére való beengedéssel, ugyanis a vízumot pontosan ennek a beengedésnek a lehetővé tétele érdekében követelik meg.**

Ilyen körülmények között a Bíróság megállapítja, hogy **a nem uniós országbeli állampolgárnak valamely tagállam területére való beengedése akkor sem minősül vízumnak, ha e beengedést a lakóhelyüket elhagyni kényszerült személyek Unióba való tömeges beáramlásával jellemzett rendkívüli körülmények felmerülése magyarázza.**

Egyébiránt a Bíróság rámutat, hogy **a határnak az érintett tagállamban alkalmazandó szabályozással megkövetelt feltételek megsértésével való átlépését a „Dublin III” rendelet értelmében szükségképpen „szabálytalanak” kell tekinteni.**

¹ Egy harmadik országbeli állampolgár vagy egy hontalan személy által a tagállamok egyikében benyújtott nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálásáért felelős tagállam meghatározására vonatkozó feltételek és eljárási szabályok megállapításáról szóló, 2013. június 26-i 604/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL 2013. L 180., 31. o.).

Ami a tagállamok azon lehetőségét illeti, hogy a Schengeni határ-ellenőrzési kódex² alapján humanitárius okokból engedélyezzék a beutazási feltételeket nem teljesítő nem uniós országbeli állampolgárok területükre való beutazását, a Bíróság emlékeztet arra, hogy **az ilyen engedély csak az érintett tagállam területére, nem pedig a többi tagállam területére érvényes.**

Ráadásul annak elfogadása, hogy nem minősül szabálytalan határátlépésnek, ha valamely tagállam a nem uniós országbeli állampolgár beutazását humanitárius okokra alapján az ilyen állampolgárok tekintetében főszabály szerint előírt beutazási feltételektől való eltérés keretében engedélyezi, azt vonná maga után, hogy e tagállam nem lenne felelős az e személy által egy másik tagállamban előterjesztett nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálásáért. Márpedig **az ilyen következtetés összeegyeztethetetlen lenne „Dublin III” rendelettel**, amely az ilyen személy Unió területére való beutazása szerinti tagállamra ruházza az e személy által előterjesztett nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálásáért való felelősséget. **Nem mentesül tehát az ilyen felelősség alól az a tagállam, amely úgy határozott, hogy humanitárius okok alapján engedélyezi azon nem uniós országbeli állampolgárnak a területére való beutazását, aki nem rendelkezik vízummal és nem részesül vízummentességben.**

E körülmények között a Bíróság kimondja, hogy **a „szabálytalan határátlépés” fogalma lefedi azt a helyzetet is, amikor valamely tagállam humanitárius okokra hivatkozva és a nem uniós országbeli állampolgárok tekintetében főszabály szerint előírt beutazási feltételektől eltérve enged be nem uniós országbeli állampolgárokat a területére.**

Ezenkívül a Bíróság – hivatkozva „Dublin III” rendelettel létrehozott mechanizmusokra, a 2001/55 irányelvre³ és az EUMSZ 78. cikk (3) bekezdésére – megállapítja, hogy nem meghatározó az a körülmény, hogy a határátlépésre olyan helyzetben kerül sor, amelyben nemzetközi védelemben részesülni kívánó kivételesen nagyszámú nem uniós országbeli állampolgár érkezett.

A Bíróság azt is hangsúlyozza, hogy **e nem uniós országbeli állampolgárok átvételét megkönnyítheti az, ha más tagállamok – egyoldalúan vagy a szolidaritás szellemében összehangoltan – a „szuverenitási klauzulához” folyamodnak, amely alapján úgy határozhatnak, hogy megvizsgálják a hozzájuk benyújtott nemzetközi védelem iránti kérelmeket akkor is, ha annak megvizsgálásáért a „Dublin III” rendeletben megállapított feltételek szerint nem felelősek.**

A Bíróság végül emlékeztet arra, hogy **a nemzetközi védelmet kérelmező felelős tagállamnak való átadása nem hajtható végre, ha – a nemzetközi védelemben részesülni kívánó kivételesen nagyszámú nem uniós országbeli állampolgár érkezése nyomán – fennáll annak a tényleges kockázata, hogy az érintett ezen átadás végrehajtsa során embertelen vagy megalázó bánásmódnak lesz kitéve.**

EMLÉKEZTETŐ: Az előzetes döntéshozatali eljárás lehetővé teszi a tagállami bíróságok számára, hogy az előttük folyamatban lévő jogvita keretében az uniós jog értelmezésére vagy valamely uniós jogi aktus érvényességére vonatkozó kérdést terjesszenek a Bíróság elé. A Bíróság nem dönti el a tagállami bíróság előtti jogvitát. A nemzeti bíróság feladata, hogy az ügyet a Bíróság határozata alapján elbírálja. E határozat a tartalmilag hasonló kérdésben eljáró más nemzeti bíróságokat is köti.

A sajtó részére készített nem hivatalos kiadvány, amely nem köti a Bíróságot.

A kihirdetés napján az ítélet teljes szövege ([C-490/16](#) és [C-646/16](#)) megtalálható a CURIA honlapon

² A 2013. június 26-i 610/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelettel (HL 2013. L 182., 1. o.; helyesbítések: HL 2014. L 225., 91. o.; HL 2017. L 40., 78. o.) módosított, a személyek határátlépésére irányadó szabályok közösségi kódexének (Schengeni határ-ellenőrzési kódex) létrehozásáról szóló, 2006. március 15-i 562/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL 2006. L 105., 1. o.; helyesbítés: HL 2015. L 57., 19. o.).

³ A lakóhelyüket elhagyni kényszerült személyek tömeges beáramlása esetén nyújtandó átmeneti védelem minimumkövetelményeiről, valamint a tagállamok e személyek befogadása és a befogadás következményeinek viselése tekintetében tett erőfeszítései közötti egyensúly előmozdítására irányuló intézkedésekről szóló, 2001. július 20-i 2001/55/EK tanácsi irányelv (HL 2001. L 212., 12. o.; magyar nyelvű különkiadás 19. fejezet, 4. kötet, 162. o.).

Sajtófelelős: Lehóczki Balázs ☎ (+352) 4303 5499

Az ítélet kihirdetésekor készített képfelvételek elérhetők: „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 2 2964106